

# Slovensko má prvú európsku odborníčku na manažment obezity podľa EASO

30.3.2026 - Ela Rybárová | SAV

**Výskumníčka Dr. Adela Penesová z Biomedicínskeho centra SAV, v. v. i., (BMC SAV) získala v marci 2026 ako prvá na Slovensku medzinárodný certifikát Európskej asociácie pre výskum obezity (EASO) ako európska odborníčka na manažment obezity (EASO European Clinical Fellow).**

*„Je to potvrdenie špičkovej odbornosti, že ideme dobrým smerom vo vedeckej oblasti aj v klinickej praxi. Veríme, že veda by mala riešiť aktuálne problémy v spoločnosti, medzi ktoré obezita jednoznačne patrí, a prepájať klinickú prax s výskumom,“* hovorí Adela Penesová.

Približne dvadsaťpäť percent dospelaj populácie na Slovensku má obezitu a takmer dve tretiny dospelých majú nadváhu alebo obezitu. Žije s ňou u nás aj viac ako 12-tisíc detí. S obezitou sa spája viac než 200 rôznych ochorení, medziiným rakovina hrubého čreva či prsníka, diabetes 2. typu, srdcovo-cievne ochorenia či ochorenia močovo-pohlavného traktu.

*„Tento obrovský problém má veľké socioekonomické dôsledky. Je potrebné, aby sa národná politika v oblasti obezity premietla do praxe v spolupráci so zdravotnými poisťovňami a vyššími územnými celkami. Zapojiť by sa mali viaceré ministerstvá od dopravy cez poľnohospodárstvo a školstvo až po zdravotníctvo,“* poznamenáva Adela Penesová.

Na Slovensku podľa nej stále nemáme relevantné epidemiologické dáta o obezite u dospelých, čo by bolo potrebné riešiť celonárodným skríningom.

*„Veľké ťažkosti majú napríklad v oblasti gynekológie, keďže dnes až tretina žien začína tehotenstvo s obezitou. To spôsobuje problémy už pri schopnosti otehotnieť, neskôr zdravotné komplikácie počas tehotenstva, pri pôrode častejšie cisárske rezy a tiež zlé hojenie rán po pôrode. Spoločne s lekármi a lekárkami preto pripravujeme plán na manažment tehotných pacientok s obezitou,“* vysvetľuje slovenská výskumníčka

Certifikát európskeho odborníka EASO môže získať len atestovaný lekár alebo lekárka v príslušnom odbore s minimálne desaťročnou klinickou praxou v oblasti liečby obezity, dvadsiatimi vedeckými publikáciami v tejto téme, ktorý okrem iného prezentoval výsledky výskumu na minimálne troch medzinárodných svetových či európskych kongresoch v posledných piatich rokoch so zameraním na obezitu a pridružené ochorenia.

Dr. Penesová sa venuje výskumu obezity viac než dvadsať rokov, pôsobila aj v USA. Je spoluautorkou knižnej publikácie Klinická obezitológia (2023) a autorkou alebo spoluautorkou viac ako sto vedeckých publikácií, ktoré boli citované viac ako 1100-krát.

Aktuálne dokončuje štúdiu, ktorá sa týka nízkeho testosterónu - hypogonadizmu u mladých mužov s obezitou 2. a 3. stupňa. Pri hypogonadizme sa, zjednodušene povedané, testosterón v tuku premieňa na estrogény. Táto porucha sa spája s viacerými metabolickými problémami ako aj s poruchou plodnosti, zníženým ochlpením, zväčšenými prsnými žľazami či erektilnou dysfunkciou, ktorá je nezávislým rizikovým faktorom srdcovo-cievnych ochorení.

*„Je to najrozšírenejšia endokrinná porucha u mužov s obezitou, postihuje asi polovicu z nich. Dobrá*

*správa je, že ide o problém, ktorý je možné zvrátiť. V našej výskumnej štúdii, kde sme využili úpravu stravy a pohybovú aktivitu, schudli účastníci za dva mesiace v priemere desať kíľ. Už za také krátke obdobie sa zlepšili ich pečeňové, obličkové aj lipidové parametre, krvný tlak, a zlepšila sa inzulínová citlivosť,” dodáva Adela Penesová.*

V BMC SAV pôsobí aj prvé Centrum pre manažment obezity akreditované EASO na Slovensku. Realizujú sa v ňom programy a štúdie založené na komplexnej zmene životného štýlu, ktorá zahŕňa oblasť výživy, cvičenie a koučing. V centre každoročne pribudne viac ako sto nových pacientov.

Spracovala: Ela Rybárová, BMC SAV, v. v. i.

[https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news\\_no=13518&source\\_no=20](https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13518&source_no=20)